

A TÁNCUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT HÍRLEVELE

VII. évfolyam 1. szám, 2013. május 31.

Szerkesztik: Bolvári-Takács Gábor, Major Rita

1. Pór Anna-emlékülés a Magyar Tudományos Akadémián

Az MTA Néprajztudományi Bizottsága Táncstudományi Munkabizottsága **2014. április 2-án** Pór Anna-emlékülést szervezett a Magyar Tudományos Akadémia Kupolatermében. Az ülés levezető elnöke *Felföldi László* PhD, a munkabizottság titkára volt. Elhangzott visszaemlékezések: *Kővágó Zsuzsa* tánc történéssz, *Lőrinc Katalin* Harangozó-díjas táncművész, szakíró, *Novák Ferenc* Kossuth-díjas koreográfus, *Szúdy Eszter* tánc történéssz. Ezután kerekasztal beszélgetésre került sor „*Tánc – kritika – műértelmezés*” címmel, a vitavezető: *Kútszegi Csaba* táncművész, szakíró volt. A délután folyamán élő táncbemutatóval léptek föl a Magyar Táncművészeti Főiskola klasszikus balett és néptánc szakos hallgatói, betanító mesterek: *Hájas Katalin*, *Ónodi Béla*.

A program összeállításában közreműködtek: *Halász Tamás* tánc történéssz, *Török Jolán* Harangozó-díjas táncművész, táncpedagógus. A rendezvényen részt vettek Pór Anna családjának tagjai.

Pór Anna (Bp. 1913. január 18. – Bp. 2009. március 29.) táncművész, művészeti szakíró. Szaktanulmányait a korai modern iskolákban – Dalcroze- és Mensendieck-rendszer, Duncan-iskola –, valamint a hazai klasszikus balettoktatásban végezte. 1936–1945 között Párizsban tevékenykedett. Tanult Charles *Dullin* iskolájában, Jean-Louis *Barrault*-nál. Táncórákat és gyógygimnasztikai gyakorlatokat tartott. A francia forradalom emlékére nagy sikerű táncos demonstrációt rendezett több száz táncos részvételével. Fellépett csoportos és önálló előadóesteken, és koreografált. Jelentős koreográfiái ez időszakból: *Madridi gyermek*, *Magyar béreslány*. Hazatérése után a Vasas Táncgyűttes vezetője volt, 1950–1959 között a Népművészeti Intézet táncosztályának vezetője. 1960-tól a Petőfi Irodalmi Múzeum munkatársa, főleg magyar színháztörténeti kutatásokat végzett. Tanulmányai az Irodalomtörténet és a Színháztudományi Szemle köteteiben jelentek meg. Doktori disszertációját – „Balog István és a XIX. sz. elejének népies színjátéka” – az Irodalomtörténeti füzetek 1974-es kötete adta közre. Az 1970-es évek második felétől a napi művészetkritikába is bekapcsolódott, különösen a történeti megközelítést igénylő színházi és táncos produkciók iránt mutatott érdeklődést. Tanulmányai, kritikái a Színház és a Táncművészet évfolyamaiban jelentek meg. Párizsi éveiről szóló életrajzi visszatekintését a Táncstudományi Tanulmányok 1990–91-es kötete publikálta. (*Magyar Színházművészeti Lexikon*)

2. Újraindult a Táncművészet c. folyóirat

2014. április 29-én negyedszer indult útjára a Táncművészet, Magyarország egyetlen és egyben legrégebbi táncszakmai folyóirata, amely a műfajt a lehető legszélesebb keretek közt követi nyomon. A 2010 óta szünetelő, 1951-ben alapított lap arra törekszik, hogy önálló szerkesztőséggel, a hazai táncársulatok, szakmai szervezetek és a kulturális kormányzat

partneri támogatásával kövesse nyomon a táncélet eseményeit. Az újrainduláshoz a Nemzeti Kulturális Alap miniszteri kerete nyújtott támogatást.

A Tanácsadó Testület elnöke: *Szakály György*, főszerkesztő: *Péli Nagy Kata*, lapigazgató: *Bolvári-Takács Gábor*, olvasószerkesztő: Réfi Zsuzsanna, arculat és tördelés: Lerch Péter - Grafoid Stúdió, szerkesztőségi titkár: *Rónai Zsanett*. Szakmai együttműködő partnerek: Magyar Táncművészek Szövetsége, Magyar Táncművészeti Főiskola, Martin György Néptáncszövetség, Táncpedagógusok Országos Szövetsége.

A lap zaklatott történetét jól illusztrálja, hogy eddigi negyvenegy évfolyama több mint hat évtized alatt látott napvilágot. Az 1949–50-ben néhány számmal megjelent *Táncoló Nép* után a Táncművészet első száma 1951 szeptemberében került az olvasók kezébe. Felelős szerkesztője az egykor mozdulatművész Ortutay Zsuzsa lett. A korabeli ideológiai elvárásoknak is megfelelni kívánó lap 1956 októberéig minden hónapban megjelent. Tartalmában törekedett a változatosságra, a kritikákon és tudósításokon túl interjúkkal, olykor tudományos igényű közleményekkel kísérte figyelemmel a hazai táncszakma fejlődését.

A lap kiadása 1956 novemberétől szünetelt, újraindulására egészen 1976 szeptemberéig várni kellett. A néptánckutató Maác László főszerkesztőként nemcsak azzal végzett úttörő munkát, hogy az akkorra már konszolidálódott hazai sajtóéletben helyet szorított az ismét önálló *Táncművészet*nek, hanem azzal is, hogy 1990-ig terjedő vezetői periódusa alatt máig meghatározó jelentőségű tánckritikus és szakíró generációt nevelt ki.

A politikai rendszerváltozás megszüntette az állami kiadói háttérrel, mindez egybeesett Maác László nyugdíjba vonulásával. A folyóirat kiadását magánalapítvány vette át, a főszerkesztői posztot Kaán Zsuzsa tánc-történész foglalta el. Az általa szerkesztett első, 1991. márciusi számban felvázolta – nyugati mintákon alapuló – elképzeléseit a lap tematikájának lehető legszélesebb körű értelmezésére, a tudományos igényű szaklap és a bulvárlap szintézisére, szponzorok és hirdetőik bevonási szándékával. A harmadik korszakát kezdő *Táncművészet* anyagi nehézségei ellenére sikeresen dokumentálta a hazai táncélet eseményeit és törekedett a korábban kevés nyilvánosságot kapó műfajok és az amatőr mozgalom eseményeinek bemutatására is. Bár a hazai táncélet legjelentősebb képviselői a lapot mindig biztosították szakmai támogatásukról az ezredforduló után a főszerkesztő lényegében egyedül harcolt a lap gazdasági fennmaradásáért. Kaán Zsuzsa 2010-ben elhunyt. Erőfeszítéseinek kései, bár méltó elismeréseként a Magyar Táncművészek Szövetségének Elnöksége 2014. április 29., a Tánc Világnapja alkalmából posztumusz Életműdíjjal tüntette ki őt, tánc-történészi és lapszerkesztői tevékenysége elismeréseként. A *Táncművészet* a 2010/4. számmal ismét álomba szenderült. A lapalapítói és kiadói jogok átvétele után a Noverre Táncművészeti Alapítvány 2013-ban kezdte meg az előkészületeket az újraindításra. Szervezési okokból a folyóirat kiadását végül a Honvéd Együttes vállalta, és arra törekszik, hogy önálló szerkesztőséggel, a hazai tánc-társulatok, szakmai szervezetek és a kulturális kormányzat partneri támogatásával biztosítsa a nagy múltú lap továbbélését.

3. Tánc és film műhelykonferencia a Magyar Táncművészeti Főiskolán

Műhelykonferenciát rendezett az Elméleti Tanszék 2014. május 30-án a Magyar Táncművészeti Főiskolán. Előadások: *Pirovits Árpád*: „Hiszem, ha látom... és ha hallom, hiszem”; *Dezséri Dóra* fh.: Gene Kelly filmtechnikai újításai; *Bolvári-Takács Gábor*: Balettművészek filmszerepei; *Kővágó Zsuzsanna*: Szerelmek városa – filmen és színpadon; *Lanszki Anita*: Intertextualitás Lars von Trier *Táncos a sötétben* című filmjében.